

POPIS VYNÁLEZU K AUTORSKÉMU OSVĚDČENÍ

(22) Přihlášeno 23 01 79
(21) (PV 502-79)

(40) Zveřejněno 23 06 82

(45) Vydáno 15 02 85

218116

(11)

(B1)

(51) Int. Cl.³
G 01 R 27/02

(75)

Autor vynálezu

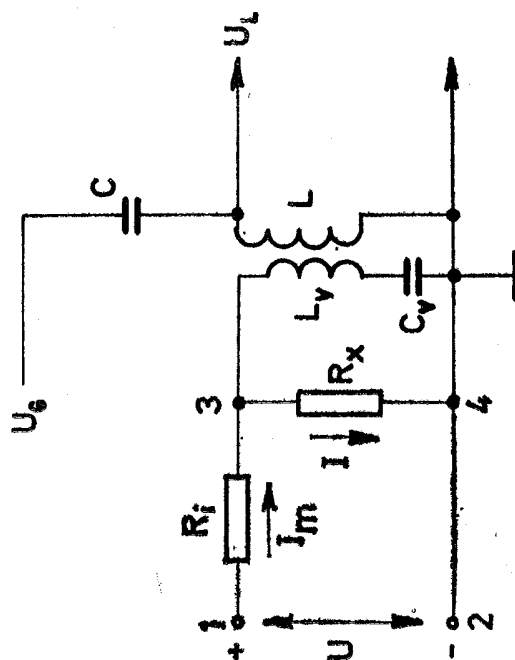
KREJČÍ VILÉM ing., VAVŘINEC BOHUSLAV, PRAHA

(54) Způsob měření přechodových odporů malých hodnot

1

Měření přechodových odporů malých hodnot podle vynálezu používá obvodu se zdrojem zatěžovacího proudu, k němuž je přes oddělovací odpor připojena sada zkoušených prvků, na jejíž výstup je připojeno vazební vinutí, jehož druhý konec je přes oddělovací kondenzátor připojen k zemi, přičemž druhé vinutí indukčnosti je připojeno přes ladící kondenzátor jednak ke kmitočtovému generátoru, jednak k měřicí jednotce. Na stejnosměrný zatěžovací proud měřených kontaktů se superponuje střídavé napětí o velikosti 3 až 35 % stejnosměrné složky na přechodovém odporu o kmitočtu rovném rezonančnímu kmitočtu laděného obvodu měřicího zařízení.

2

Vynález se týká způsobu měření přechodových odporů malých hodnot stejnosměrným proudem, při němž sada zkoušených prvků je připojena k ladicímu obvodu spojenému s kmitočtovým generátorem a s měřicí jednotkou.

Způsob měření přechodových odporů malých hodnot stejnosměrným proudem je vhodný k automatickému měření a kontrole tohoto parametru u kontaktních spínačů. Měření je důležité pro přesnější výběr kontaktních slitin podle požadavků na spínače. Rozsáhlejší práce v tomto oboru vyžaduje velmi početná měření což nelze uskutečnit bez automatizace. Dosavadní způsob měření neumožňují dosažení potřebné přesnosti v dnes požadované oblasti velmi malých stejnosměrných proudů a napětí a jsou ovlivněny parazitními vlivy přepínacího pole.

Dosavadní způsob měření přechodových odporů kontaktů při stejnosměrné proudové zátěži, používají při automatickém statistickém měření se zápisem naměřených hodnot, například s použitím integračního číslicového voltmetru pozůstává v tom, že se přechodový odpor určuje nepřímo z úbytku stejnosměrného napětí na přechodovém odporu R_x při sepnutém kontaktu, při průtoku stejnosměrného proudu I_m , přiváděného na kontakt proudovými vodiči 1, 2.

Rozsah měření dosavadním způsobem je omezen relativně malou citlivostí stejnosměrných integračních voltmetrů s minimálním rozsahem 100 nebo 10 mV. Při malých hodnotách přechodového odporu, například 1 m Ω , a zatěžovacího proudu, například 5 mA, je úbytek napětí na kontaktu v uvedeném případě pouze 5 μ V stejnosměrných, což je hodnota na uvedených rozsazích neměřitelná. Řešení problému zesílením tohoto napětí nepřichází v úvahu, neboť i citlivost stejnosměrných zesilovačů je pro napětí řádu 10^{-6} V nedostatečná.

Tyto nevýhody jsou odstraněny způsobem měření přechodových odporů malých hodnot stejnosměrným zatěžovacím proudem podle vynálezu, jehož podstatou je, že na stejnosměrný zatěžovací proud měřených kontaktů se superponuje střídavé napětí o velikosti 3 až 35 % stejnosměrné složky na přechodovém odporu o kmitočtu rovném rezonančnímu kmitočtu laděného obvodu měřicího zařízení.

Vyšší účinek měření přechodových odporů podle vynálezu proti dosavadním používaným postupům spočívá v tom, že určování přechodového odporu se provádí mě-

řením střídavého napětí. Pro tato měření jsou k dispozici mnohem citlivější měřicí přístroje než pro měření stejnosměrných napětí řádu 10^{-6} V. Kromě toho hlavní výhodou je, že měřená napětí podle vynálezu jsou o tři řády vyšší než při dosavadních měřicích postupech. Současně požadovaný charakter zatížení kontaktů stejnosměrným proudem zůstává zachován.

Způsob měření přechodového odporu podle vynálezu bude dále popsán vzhledem k připojení vyobrazení, kde R_x je přechodový odpor sepnutého kontaktu, C je kapacita a L je indukčnost sériově laděného obvodu, L_v je vazební vinutí, C_v je izolační kondenzátor, R_i je vnitřní odpor zdroje stejnosměrného zatěžovacího proudu.

Přechodovým odporem R_x prochází stejnosměrný zatěžovací proud I_m , přiváděný ze zdroje proudovými vodiči 1 a 2. Střídavé napětí U_G z vysokofrekvenčního generátoru se přivádí na sériově laděný rezonanční obvod LC. Vysokofrekvenční napětí U_G se z vazebního vinutí L_v přivádí napětovými vodiči 3 a 4 na přechodový odpor R_x kontaktu zatížený stejnosměrným proudem I_m .

Izolační kondenzátor C_v odděluje obvod střídavého napětí od stejnosměrného. Přechodový odpor R_x ovlivňuje v tomto případě činitel jakosti laděného obvodu a tím i velikost měřeného vysokofrekvenčního napětí U_L na indukčnosti L . Velikost napětí U_L je přímo úměrná velikosti přechodového odporu R_x , což vyplývá z obecně známých rovnic. Například při podmínkách $U_G = 0,6$ mV při kmitočtu $f = 5$ kHz, $C = 101,327$ nF, $L = 0,01$ H a při dvou nepřijatelných převodech

$L : L_v = 792 : 1$ pro rozsah $P_1 \dots 1$ až 15 m Ω a

$L : L_v = 205 : 1$ pro rozsah $P_{11} \dots 15$ až 225 m Ω

se pohybuje napětí U_L v každém rozsahu od 1,2 do 18 mV, přičemž složka střídavého napětí na kontaktu činí 1,516 μ V až 22,7 μ V na prvním rozsahu a 5,8 až 87,8 μ V na druhém rozsahu, což odpovídá při stejnosměrné proudové zátěži kontaktu 5 mA velikosti superpozice 30,3 % na prvním rozsahu a 7,73 % na druhém rozsahu. Při vyšší proudové zátěži je procentuálně superpozice menší.

Měření podle vynálezu lze použít i pro měření přechodového odporu během zátěže kontaktů střídavým proudem pokud bude zaručeno oddělení kmitočtu zatěžovacího proudu a kmitočtu měřicího napětí.

PŘEDMĚT VYNÁLEZU

Způsob měření přechodových odporů malých hodnot stejnosměrným zatěžovacím proudem vyznačený tím, že na stejnosměrný zatěžovací proud měřených kontaktů se superponuje střídavé napětí o velikosti 3

až 35 % stejnosměrné složky na přechodovém odporu o kmitočtu rovném rezonančnímu kmitočtu laděného obvodu měřicího zařízení.

---

1 list výkresů
